اصفهان امروز

روزنامه فرهنگی، اجتماعی، اجتماعی با روش خبری - تحلیلی - اطلاع رسانی
بنیانگذار: عبدالمحمد اکبری | تاسیس: ۱۳۸۳
صاحب امتیاز: شرکت رسانه رویداد پارسی
مدیرمسئول: امیر اکبری سردبیر: سید مهدی رضوی
یکشنبه ۲۶ مهر ۱۴۰۵ / سال بیست و دوم / دوره جدید / شماره ۵۵۰۷ | 18Oct2026

نشانی: اصفهان، میدان آزادی، خیابان دانشگاه
نرسیده به حکیم نظامی، کوچه شهید مصطفی روحانی
(شماره ۱۹)، پلاک ۶، ساختمان رویداد پارسی
تلفن: ۳۶۲۹۳۷۵۰-۰۳۱ (ده خط) فاکس: ۳۶۲۹۳۳۹۲ - ۰۳۱
لیتوگرافی و چاپ: شاخه سبز توزیع: رویداد پارسی

امتیاز در رتبه‌بندی روزنامه‌های سراسر کشور
ضریب کیفی: ۸۴/۷ رتبه آگهی: ۱
آیین نامه اخلاق حرفه ای در لینک «درباره ما» سایت اصفهان امروز منتشر شده است.
www.esfahanemrooz.ir

عضو تعاونی مطبوعات، انجمن مدیران رسانه
www.roydadiran.com
www.esfahanemrooz.ir
@esfahanemrooz esfahanemrooz esfahanemrooz @esfahanemrouz

گرانی ساز و محدودیت هنرستان‌ها؛

چالش‌های پیش روی آموزش موسیقی در اصفهان

سید مهدی رضوی

نشست خبری
همایون مسائلی مدیریت خانه پیانو
موسیقی در مسیر نهادینه شدن
از آموزش تا انتخاب ساز و خدمات تخصصی

آموزش موسیقی تنها به ثبتنام در یک آموزشگاه یا خرید ساز محدود نمی‌شود؛ مسیری است که از شناخت علاقه و توانایی هنرجو آغاز می‌شود و با انتخاب مدرس، شیوه آموزش و ساز مناسب ادامه می‌یابد. در این میان، تصمیم‌های ناآگاهانه می‌تواند علاوه بر تحمیل هزینه‌های اضافی به خانواده‌ها، انگیزه هنرجو را نیز کاهش دهد.

نشست تخصصی «از آموزش تا انتخاب ساز و خدمات تخصصی» در اصفهان، چالش‌هایی از محدودیت ظرفیت هنرستان‌های موسیقی و ضرورت آموزش اصولی کودکان تا دشواری تهیه ساز استاندارد و ریسک خرید پیانوهای دستدوم را بررسی کرد. حاضران در این نشست بر ضرورت آگاهی خانواده‌ها، انتخاب مسیر آموزشی متناسب با استعداد هنرجو و پیوند میان آموزش، مشاوره و خدمات فنی تأکید کردند. دراین نشست مهدی حمزئی، مدرس دانشگاه و ممتحن آزمون‌های ورودی موسیقی، همایون مسائلی، مدیر خانه پیانو اصفهان و حمید نوبهار، متخصص فنی و تعمیر پیانو، از زاویه‌های آموزشی، اقتصادی و فنی به این موضوع پرداختند.

ظرفیت محدود هنرستان‌ها مانعی برای آموزش آکادمیک

مهدی حمزئی با اشاره به افزایش دسترسی به آموزش موسیقی در دو دهه گذشته گفت: اگرچه تعداد آموزشگاه‌ها و مراکز فرهنگی هنری افزایش یافته، اما این رشد لزوماً به معنای ارتقای کیفیت آموزش نیست و خانواده‌ها باید در انتخاب مدرس و مسیر آموزشی دقت بیشتری داشته باشند. او یکی از چالش‌های مهم آموزش آکادمیک موسیقی در اصفهان را ظرفیت محدود پذیرش در هنرستان‌های تخصصی دانست و اظهار کرد: ظرفیت پذیرش دختران در هنرستان هنرهای زیبای اصفهان ۱۵ نفر و در مرکز سوره ۳۰ نفر است. محدودیت پذیرش در این مراکز، ادامه مسیر تحصیلی را برای بسیاری از نوجوانان علاقه‌مند و مستعد دشوار می‌کند. به گفته این مدرس دانشگاه، ناکامی در ورود به هنرستان به دلیل ظرفیت محدود می‌تواند زمینه سرخوردگی نوجوانانی را فراهم کند که برای یادگیری موسیقی وقت گذاشته‌اند؛ ازاین‌رو توسعه زیرساخت‌های آموزشی و افزایش ظرفیت پذیرش نیازمند توجه مسئولان است. حمزئی خاطرنشان کرد: دانش‌آموزانی که قصد ورود به هنرستان موسیقی را دارند، باید از پایه هفتم برای این مسیر برنامه‌ریزی کنند؛ زیرا آمادگی برای آزمون ورودی به تمرین مستمر و آموزش پایه‌ای مناسب نیاز دارد. او همچنین بر ضرورت شناخت تفاوت مسیرهای آموزشی تأکید کرد و گفت: خانواده‌ها باید از ابتدا مشخص کنند که هدفشان از آموزش موسیقی، پرورش علاقه و مهارت فردی است یا ورود حرفه‌ای به هنرستان و دانشگاه. ساختار آموزش آکادمیک موسیقی در ایران عمدتاً بر موسیقی کلاسیک غربی و موسیقی سنتی ایرانی متمرکز است و سبک‌هایی مانند پاپ و راک مسیر متفاوتی دارند. به اعتقاد او، ناآگاهی از این تفاوت‌ها ممکن است باعث شود هنرجو پس از چند سال آموزش، هنگام ورود به مراحل رسمی تحصیل متوجه شود آمادگی لازم را ندارد.

تسلط بر نوازندگی و دانش نظری، به‌تنهایی برای آموزش اصولی کافی نیست

حمزئی با اشاره به اهمیت شیوه تدریس در دوره کودکی گفت: تسلط بر نوازندگی و دانش نظری، به‌تنهایی برای آموزش اصولی کافی نیست. مدرس باید با روان‌شناسی رشد و روش‌های انتقال مفاهیم متناسب با سن کودک آشنا باشد. او توضیح داد: مفاهیمی مانند ریتم و میزان‌نما باید از طریق تجربه، بازی و روش‌های حسی آموزش داده شوند تا کودک بتواند آن‌ها را درک کند. انتقال مستقیم اصطلاحات و فرمول‌های پیچیده نظری، بدون توجه به سطح شناختی هنرجو، ممکن است روند یادگیری را دشوار کند. این مدرس دانشگاه همچنین نسبت به آموزش صرفاً بر مبنای خواسته‌های مقطعی خانواده‌ها هشدار داد و گفت: اگر آموزش به یادگیری قطعات عامه‌پسند محدود شود و مبانی موسیقی، نت‌خوانی و تکنیک‌های پایه نادیده گرفته شوند، پیشرفت هنرجو در بلندمدت با مشکل مواجه خواهد شد. به گفته حمزئی، همراهی خانواده با مدرس نیز در استمرار یادگیری نقش مهمی دارد. پیگیری تمرین‌ها، ارزیابی روند پیشرفت و ارتباط مستمر والدین با مدرس می‌تواند به تقویت انگیزه هنرجو کمک کند. او درباره زمان مناسب آغاز نوازندگی نیز گفت: نمی‌توان برای تمام سازها سن یکسانی تعیین کرد؛ زیرا شرایط جسمی، توانایی حرکتی، توان تنفسی و رشد ذهنی کودکان متفاوت است. بنابراین انتخاب زمان شروع آموزش باید با توجه به شرایط هر کودک و ویژگی‌های ساز انجام شود. حمزئی در بخش دیگری از سخنان خود، آموزش آنلاین موسیقی را نیز روشی قابل استفاده دانست و اظهار کرد: کیفیت آموزش بیش از آنکه به حضوری یا آنلاین بودن کلاس وابسته باشد، به توانایی مدرس در انتقال مطالب و شرایط هنرجو بستگی دارد. امکان ضبط و بازبینی درس‌ها نیز می‌تواند به مرور مطالب و تثبیت یادگیری کمک کند.

انتخاب ساز؛ تصمیمی فراتر از علاقه اولیه

همایون مسائلی، مدیر خانه پیانو اصفهان، با اشاره به شیوه تصمیم‌گیری خانواده‌ها برای آغاز آموزش موسیقی گفت: انتخاب ساز در بسیاری از موارد بر اساس توصیه‌های غیرتخصصی، تجربه‌های پراکنده یا علاقه‌های مقطعی انجام می‌شود؛ درحالی‌که آگاهی از ویژگی‌های سازها و تناسب آن‌ها با شرایط کودک اهمیت زیادی دارد. او افزود: انتخاب نامناسب ممکن است به دشواری در یادگیری و کاهش انگیزه کودک منجر شود. گاهی خانواده‌ها پس از مدتی تصور می‌کنند فرزندشان استعداد موسیقی ندارد، درحالی‌که ممکن است ساز انتخاب‌شده یا شیوه آموزش با شرایط و توانایی‌های او تناسب نداشته باشد. به گفته مسائلی، پیش از انتخاب ساز باید هدف آموزشی مشخص شود. برخی هنرجویان قصد دارند موسیقی را به‌صورت حرفه‌ای ادامه دهند و وارد هنرستان و دانشگاه شوند؛ برخی دیگر نیز به دنبال پرورش علاقه، رشد فردی و بهره‌گیری از آثار مثبت موسیقی در زندگی هستند. این تفاوت در هدف، بر انتخاب ساز و روش آموزش تأثیر می‌گذارد. مدیر خانه پیانو اصفهان همچنین از برنامه‌هایی برای آشنایی بیشتر دانش‌آموزان با سازهای موسیقی خبر داد و گفت: معرفی سازهایی مانند پیانو، فلوت، ویولن، تار و سه‌تار در مدارس می‌تواند به کودکان کمک کند تا پیش از انتخاب، شناخت روشن‌تری از دنیای موسیقی به دست آورند. او تأکید کرد: چنین برنامه‌هایی برای تبدیل شدن به فعالیتی فراگیر، به همکاری مدارس، مدرسان و متخصصان این حوزه نیاز دارد. به اعتقاد مسائلی، آشنایی با موسیقی نباید تنها به معرفی چند ساز محدود شود، بلکه خانواده‌ها باید درباره مسیرهای آموزشی و مراحل یادگیری نیز اطلاعات کافی داشته باشند.

گرانی سازهای استاندارد چالش امروز خانواده‌ها

افزایش قیمت سازهای استاندارد، یکی دیگر از چالش‌های خانواده‌ها در مسیر آموزش موسیقی است. مسائلی با اشاره به این موضوع گفت: هدف خانه پیانو اصفهان فراهم کردن شرایطی است که خانواده‌ها بتوانند متناسب با وضعیت اقتصادی خود، ساز باکیفیت‌تری تهیه کنند. او از رایزنی با بانک‌ها و مؤسسات مالی برای فراهم کردن امکان خرید اقساطی و استفاده از تسهیلات خبر داد و افزود: در صورت فراهم شدن شرایط لازم، روش‌هایی مانند لیزینگ بلندمدت نیز می‌تواند برای خرید پیانو و دیگر سازها بررسی شود. به گفته مسائلی، انتخاب ساز باید با در نظر گرفتن بودجه خانواده، نیاز هنرجو و کیفیت گزینه‌های موجود انجام شود. خانواده‌هایی که در آغاز مسیر می‌خواهند از علاقه فرزندشان به موسیقی مطمئن شوند، ممکن است به دنبال گزینه‌های اقتصادی‌تر باشند؛ در چنین شرایطی نیز مشاوره تخصصی می‌تواند به انتخابی متناسب‌تر کمک کند. او همچنین توسعه خدمات دیجیتال را از برنامه‌های آینده این مجموعه برشمرد؛ خدماتی که می‌تواند ثبت مشخصات ساز، دریافت مشاوره، زمان‌بندی خدمات و یادآوری زمان نگهداری و کوک را در بر بگیرد. مسائلی با تأکید بر اهمیت هماهنگی میان مدرس، آموزشگاه و تأمین‌کننده ساز گفت: خانواده‌ها نباید در انتخاب ساز و مسیر یادگیری تنها به آزمون‌وخطا متکی باشند. ارتباط میان این بخش‌ها می‌تواند به انتخاب مناسب‌تر و ادامه منظم‌تر آموزش کمک کند.

ضرورت بررسی فنی سازهای کارکرده پیش از خرید

حمید نوبهار، متخصص فنی و تعمیر پیانو، با اشاره به افزایش هزینه تهیه ساز، خرید پیانوی دست‌دوم را یکی از گزینه‌های پیش روی خانواده‌ها دانست؛ انتخابی که به گفته او، در صورت دریافت مشاوره درست می‌تواند قابل قبول باشد، اما نباید بدون بررسی کارشناسی انجام شود. نوبهار ادامه داد: ظاهر سالم، رنگ بدنه یا نام تجاری پیانو به‌تنهایی معیار مناسبی برای ارزیابی وضعیت آن نیست. در پیانوهای آکوستیک، سلامت شاسی، صفحه صدا، سیم‌ها، مجموعه اکشن، چکش‌ها و پایداری کوک از جمله عواملی هستند که باید پیش از خرید بررسی شوند. او با اشاره به اختلاف قیمت سازهای نو و دست‌دوم گفت: بسیاری از خانواده‌ها به دلیل محدودیت اقتصادی به سراغ سازهای کارکرده می‌روند. به گفته نوبهار، سن برخی پیانوهای موجود در بازار حدود ۲۵ تا ۳۰ سال و حتی در مواردی ۷۰ تا ۷۵ سال است؛ بااین‌حال، قدمت ساز به‌تنهایی نمی‌تواند معیار قضاوت درباره کیفیت آن باشد. این متخصص فنی تأکید کرد: نحوه نگهداری و سرویس‌های دوره‌ای در وضعیت ساز اهمیت زیادی دارد و یک پیانوی قدیمی که به‌درستی نگهداری شده، ممکن است عملکرد مناسبی داشته باشد. در مقابل، مشکلات داخلی یک ساز ممکن است در نگاه نخست مشخص نباشد و پس از خرید، هزینه‌های قابل توجهی به خریدار تحمیل کند. نوبهار توصیه کرد: خریداران برای ارزیابی ساز از متخصصی کمک بگیرند که در معامله ذی‌نفع نباشد؛ زیرا استقلال کارشناس می‌تواند احتمال تصمیم‌گیری نادرست را کاهش دهد. او همچنین با اشاره به اهمیت آموزش تخصصی در حوزه تعمیر پیانو گفت: یادگیری این حرفه به تجربه عملی، ابزار و دسترسی به ساز نیاز دارد و به دلیل هزینه بالای پیانو، آموزش آن از طریق آزمون‌وخطا دشوار است. به همین دلیل، بهره‌گیری از تجربه متخصصان و به‌روزرسانی دانش فنی اهمیت زیادی دارد. نوبهار در عین حال بر توجه به شرایط اقتصادی مشتریان در ارائه خدمات تعمیر تأکید کرد و گفت: هزینه خدمات نباید صرفاً بر اساس ارزش ساز یا وضعیت مالی صاحب آن تعیین شود.

از آموزش اصولی تا خدمات فنی؛ مسیری به‌هم‌پیوسته

مباحث مطرح‌شده در این نشست نشان می‌دهد که کیفیت آموزش موسیقی به یک عامل محدود نیست. شناخت استعداد و هدف هنرجو، انتخاب مدرس آگاه به روش‌های آموزشی، همراهی خانواده، دسترسی به ساز مناسب و بهره‌گیری از خدمات فنی معتبر، همگی در تجربه یادگیری نقش دارند. توسعه ظرفیت هنرستان‌ها، آشنایی هدفمند دانش‌آموزان با سازها، تسهیل خرید ساز استاندارد و دسترسی به مشاوره مستقل می‌تواند بخشی از دشواری‌های این مسیر را کاهش دهد. در نهایت، آموزش موسیقی زمانی می‌تواند زمینه رشد پایدار هنرجویان را فراهم کند که تصمیم‌های آموزشی و اقتصادی خانواده‌ها بر پایه شناخت و مشاوره تخصصی شکل بگیرد؛ مسیری که در آن، استعداد کودک پیش از هر انتخابی دیده شود و آموزش، ساز و خدمات پشتیبان در کنار یکدیگر قرار گیرند.

طنین چکش‌ها در قلب بازار تاریخی اصفهان

در دل بازار تاریخی اصفهان، جایی میان میدان نقش‌جهان و عمارت عالی‌قاپو، صدای چکش مسگرها هنوز در زیر سقف‌های آجری می‌پیچد؛ بازاری که همچنان بخشی زنده از هویت صنایع‌دستی اصفهان و روایتگر سال‌ها مهارت و تلاش استادکاران این شهر است.

به گزارش فارس، هنوز چندقدمی از میدان نقش‌جهان فاصله نگرفته‌ایم که صدای چکش‌ها، رهگذران را به سمت راسته‌ای قدیمی می‌کشاند؛ جایی که ضربه‌های پی‌درپی بر ورق‌های مسی، با همهمه خریداران و گفت‌وگوی کسبه درهم می‌آمیزد و حال و هوایی متفاوت به بازار می‌بخشد.اینجا بازار مسگرهای اصفهان است؛ راسته‌ای در شمال عمارت عالی‌قاپو که نه‌تنها محل عرضه ظروف و مصنوعات مسی، بلکه بخشی از حافظه تاریخی و هنری شهر به شمار می‌رود. در این بازار، رنگ گرم مس، درخشش ظروف دست‌ساز و سقف‌های آجری، تصویری از پیوند معماری تاریخی اصفهان با هنر دست استادکاران آن را پیش چشم می‌گذارد.بازار مسگرها از یادگارهای دوره صفوی و از راسته‌های شناخته‌شده پیرامون میدان نقش‌جهان است. این بازار در دوره‌ای شکل گرفت که اصفهان به یکی از مهم‌ترین مراکز سیاسی، اقتصادی و هنری ایران تبدیل شده بود و صنایع‌دستی و فلزکاری در رونق اقتصادی شهر سهم داشتند.

بازاری که صدای چکش‌هایش شنیدنی است

بازار مسگرها از آن مکان‌هایی است که برای شناختنش، باید از میان مغازه‌ها عبور کرد و چند لحظه به صدای محیط گوش سپرد. صدای برخورد چکش با مس، حرکت استادکاران و رفت‌وآمد خریداران، بخشی از هویت این راسته است؛ فضایی که در آن، صنعت و تجارت در کنار هم جریان دارند.بخشی از جذابیت بازار به معماری آن بازمی‌گردد؛ سقف‌های آجری و طاق‌های پیوسته، فضایی متناسب با بافت تاریخی میدان نقش‌جهان ایجاد کرده‌اند. در امتداد این راسته، مغازه‌هایی دیده می‌شوند که انواع ظروف مسی، محصولات تزیینی و صنایع‌دستی را عرضه می‌کنند؛ کالاهایی که علاوه بر کاربرد روزمره، جایگاه ویژه‌ای در خرید سوغات و هدیه دارند.

۴۲ سال زندگی در بازار مسگرها

برای شنیدن روایت این بازار از زبان کسانی که سال‌های عمر خود را در آن گذرانده‌اند، سراغ یکی از کسبه قدیمی می‌رویم؛ محمد نصر اصفهانی بیش از چهار دهه از عمرش را در این راسته سپری کرده و تغییرات آن را از نزدیک دیده است.وی درباره گذشته بازار می‌گوید:حدود ۴۲ تا ۴۳ سال است که در این بازار فعالیت می‌کنم. آن زمان بازار به شکل امروزی نبود و سقف نداشت؛ بعدها سقف آجری برای آن ساخته شد.این کاسب قدیمی در توضیح روند بازسازی بازار، از مشارکت کسبه و همکاری مجموعه‌های مرتبط با میراث‌فرهنگی و هنر سخن می‌گوید؛ فرایندی که به گفته او، با مشارکت مالی مغازه‌داران و ادامه کار استادکاران در ساعات بعدازظهر دنبال شد.روایت او، بخشی از تاریخ شفاهی بازار مسگرهاست؛ تاریخی که در کنار اسناد و روایت‌های مکتوب، با خاطرات نسل‌هایی از کسبه و صنعتگرانی کامل می‌شود که سال‌ها در این بازار کار کرده‌اند.

از ظروف مصرفی تا سوغات و هدیه

بازار مسگرها در گذشته بیش از هر چیز با ساخت و عرضه ظروف مسی موردنیاز خانواده‌ها شناخته می‌شد. زمانی که ظروف مسی در آشپزخانه‌ها کاربرد گسترده‌تری داشتند، بازار نیز از رونق بیشتری برخوردار بود؛ اما با رواج ظروفی از جنس چینی، ملامین و استیل، بخشی از تقاضای روزمره برای محصولات مسی کاهش یافت.این تغییر، فعالیت بازار را نیز تحت‌تأثیر قرار داد. امروز در کنار ظروف کاربردی، محصولات تزیینی، ظروف پذیرایی و اقلامی که برای هدیه و سوغات خریداری می‌شوند، جایگاه پررنگ‌تری در ویترین مغازه‌ها دارند. یکی از کاربردهای این محصولات، تهیه وسایل مسی برای جهیزیه است؛ خریدهایی که گاهی با هدف استفاده تزئینی و زیبایی بخشیدن به فضای خانه انجام می‌شوند. به‌این‌ترتیب، ظروف مسی همچنان در زندگی امروز حضور دارند، هرچند نوع استفاده از آن‌ها نسبت به گذشته تغییر کرده است.

هنری که از کارگاه به ویترین رسیده است

نگاهی به مغازه‌های این بازار نشان می‌دهد که همه فعالیت‌ها به شکل سنتی گذشته محدود نمانده است. در کنار استادکارانی که با ابزار و چکش روی فلز کار می‌کنند، فروشندگانی نیز حضور دارند که محصولات آماده را عرضه می‌کنند. بااین‌حال، صدای کار و حضور صنعتگران، همچنان بخشی از هویت این راسته تاریخی است.مسگری از هنرهای کهن فلزکاری در ایران است و اصفهان یکی از مراکز شناخته‌شده این هنر به شمار می‌رود. تولید ظروف و ابزارهای کاربردی، در گذر زمان با ساخت محصولات تزئینی و آثار هنری همراه شده است؛ آثاری که مهارت دست، تجربه استادکار و ظرافت پرداخت فلز در آن‌ها اهمیت دارد.در بازار مسگرها، پیوند نسل‌ها نیز بخشی از روایت کسب‌وکار است. به گفته کاسب قدیمی این بازار، افراد از گروه‌های سنی مختلف در این حرفه حضور دارند و در برخی خانواده‌ها، پدر و پسر یا دیگر اعضای خانواده در کنار یکدیگر به فعالیت مشغول‌اند. این انتقال تجربه، برای هنری که بخش مهمی از مهارت آن با کار عملی و آموختن در کنار استادکار شکل می‌گیرد، اهمیت زیادی دارد.

نقش محوری اصفهان در شکل‌گیری هویت خوشنویسی ایران

عضو انجمن خوشنویسان ایران، گفت: این شهر در تکامل خطوط نسخ، ثلث، نستعلیق و شکسته سهمی ماندگار داشته و از کانون‌های اصلی شکل‌گیری هویت خوشنویسی ایرانی به شمار می‌رود.

مهدی عطریان در حاشیه دومین گردهمایی کاتبان وحی که امروز در آستان مقدس حضرت زینب (س) اصفهان برگزار شد، درباره جایگاه هنر خوشنویسی در فرهنگ ایرانی و اسلامی و پیشینه این هنر در اصفهان سخن گفت.

هنر و هنرمند چه جایگاهی در فرهنگ ایرانی دارند و خوشنویسی چه نقشی در انتقال میراث‌فرهنگی ایفامی‌کند؟

مهدی عطریان: هنرمند به شمعی می‌ماند که شب و روز برای دیگران می‌سوزد و با هنرش فضای زندگی دیگران را روشن می‌کند؛ چنان‌که گفته‌اند: «بزم عالم شده روشن ز هنرمند، ولی در چراغ تن او روغن جان می‌سوزد».فرهنگ غنی ایران و ایران اسلامی بر پایه مؤلفه‌های ارزشمندی شکل گرفته که ادبیات پربار فارسی یکی از مهم‌ترین آن‌هاست. این میراث از پیشینیان به ما رسیده و پاسداری از آن وظیفه‌ای فرهنگی است.

در این میان، فردوسی با سرودن شاهنامه و تلاش برای زنده نگه‌داشتن زبان فارسی، اثری ماندگار در تاریخ ایران بر جای گذاشت. خوشنویسی نیز از راه‌های معرفی زیبایی‌های ادبیات، حکمت و مفاهیم بلند قرآنی است. نوشتن و زیبانویسی می‌تواند جلوه‌ای روشن‌تر از این معارف را پیش چشم مخاطب قرار دهد و به انتقال آن‌ها به نسل‌های بعد کمک کند.در روایاتی از حضرت علی بن ابی‌طالب (ع) و پیامبر اکرم (ص) نیز بر اهمیت خط و زیبایی نوشتار تأکید شده و خط خوش در پیوند با گسترش روزی و روشنگری حق و حقیقت موردتوجه قرار گرفته است.

خطوط خوشنویسی در ایران و سرزمین‌های عربی چه پیشینه‌ای دارند و چگونه شیوه‌های گوناگون خط شکل گرفتند؟

استاد برجسته خوشنویسی: پیش از گسترش اسلام در ایران، خط کوفی در سرزمین‌های عربی رواج داشت و در ایران نیز خط پهلوی و خطوط دیگری مورداستفاده بود.در اواخر قرن دوم هجری، شیوه‌های گوناگونی با بهره‌گیری از ریشه خط کوفی استخراج و گسترش یافتند و ابن‌مقله شیرازی نیز در سامان‌دهی و تحول این خطوط نقش داشت.خطوطی مانند ثلث، نسخ، رقاع و ریحان در روند تاریخی خوشنویسی شکل گرفتند و در مناطق مختلف مورداستفاده قرار گرفتند.ازاین‌رو، نسبت‌دادن همه این شیوه‌ها به یک قوم یا جغرافیا، تصویر کاملی از تاریخ خوشنویسی ارائه نمی‌کند. در کتاب «خدمات متقابل ایران و اسلام» نوشته شهید مرتضی مطهری نیز تبادل‌های فرهنگی میان ایران و اسلام موردتوجه قرار گرفته است. ایرانیان در مواجهه با فرهنگ‌های دیگر، عناصر هنری دریافت‌شده را با ذوق و سلیقه خود پرورش داده‌اند. این ویژگی در خوشنویسی نیز دیده می‌شود؛ خطوط در بستر تعامل فرهنگی گسترش یافتند و در ادامه، متناسب با ذائقه هنری ایرانیان تحول پیدا کردند.

خط نستعلیق چگونه پدید آمد و چه جایگاهی در خوشنویسی ایران دارد؟

عضو انجمن خوشنویسان ایران: در قرن هفتم هجری قمری، میرعلی تبریزی خط نستعلیق را پدید آورد. البته پیش از او نیز خوشنویسانی برای فراهم‌کردن مقدمات شکل‌گیری این خط تلاش کرده بودند.نستعلیق در ادامه به یکی از مهم‌ترین خطوط خوشنویسی ایران تبدیل شد و جایگاهی ویژه در هویت هنری ایرانیان پیدا کرد.از سرآمدان این خط، میرعماد حسنی قزوینی بود که حدود ۱۶ سال از عمر خود را در اصفهان گذراند و در سال ۱۰۲۴ هجری قمری درگذشت. پیکر او نیز در اصفهان و در محدوده میدان امام، در جوار مسجد ظلمات، به خاک سپرده شد.در دوره صفویه نیز خوشنویسان برجسته‌ای مانند علیرضا عباسی و محمدرضا امامی در اصفهان فعالیت داشتند و در رونق هنر خوشنویسی این شهر سهم ایفا کردند. حضور هنرمندان با پیشینه‌های فرهنگی گوناگون نیز به گسترش و غنای این هنر کمک کرد.

چرا اصفهان یکی از کانون‌های اصلی خوشنویسی ایران شد؟

مهدی عطریان: اگر بخواهیم جایگاه خوشنویسی را در شهرهای ایران بررسی کنیم، اصفهان یکی از مهم‌ترین کانون‌های این هنر است؛ زیرا در خطوط نسخ، ثلث، نستعلیق و شکسته، استادان برجسته‌ای را در دامان خود پرورش داده و در تکامل این شیوه‌ها نقش داشته است.خط شکسته نیز از جلوه‌های مهم خوشنویسی اصفهان است. عبدالمجید درویش طالقانی، از چهره‌های برجسته این رشته، در سال ۱۱۵۰ هجری قمری متولد شد و در سال ۱۱۸۵ هجری قمری در اصفهان درگذشت. او هنگام مرگ ۳۵ سال داشت و در محدوده تکیه میر به خاک سپرده شد.درویش طالقانی بر اثر بیماری تب‌نوبه درگذشت؛ بیماری‌ای که در آن دوران درمان مؤثری برای آن وجود نداشت و مبتلایان در فاصله‌های چندروزه دچار تب می‌شدند و پس از مدتی علائم بیماری در آن‌ها فروکش می‌کرد. پس از درویش طالقانی نیز خط شکسته به دست هنرمندانی مانند سید علی‌اکبر گلستان، میرزا کوچک اصفهانی و میرزا غلامرضایی اصفهانی ادامه یافت و این سنت در نسل‌های بعدی خوشنویسان حفظ شد.

پس از میرعماد و دیگر استادان دوره صفویه، چه کسانی در ادامه این سنت نقش داشتند؟

استاد برجسته خوشنویسی: سنت خوشنویسی اصفهان پس از میرعماد نیز ادامه پیدا کرد و هنرمندانی در دوره‌های بعد مسیر گسترش و تکامل خط نستعلیق را پیش بردند.

عبدالرحیم افسر و میرزا فتح‌الله از جمله چهره‌هایی بودند که در تداوم این رشته نقش داشتند.این مسیر در ادامه به حبیب‌الله فضائلی رسید؛ خوشنویسی که کتاب «اطلس خط» را تألیف کرد و در زمینه تعلیم خط و نگارش کتیبه‌های نفیس در اماکن مقدس فعالیت داشت. آثار و فعالیت‌های چنین استادانی در ثبت و انتقال میراث خوشنویسی اهمیت دارد و پیوند میان نسل‌های مختلف هنرمندان را حفظ می‌کند.

پیشینه تاریخی اصفهان چه ارتباطی با جایگاه امروز این شهر در هنر و خوشنویسی دارد؟

عضو انجمن خوشنویسان ایران: اصفهان در دوره‌های آل‌بویه، سلجوقیان و صفویه شاهد شکل‌گیری و شکوفایی مراکز مهم تمدنی بوده است. به تعبیر یکی از بزرگان، اصفهان حدود ۴۰۰ سال است که فراموش کرده دیگر پایتخت نیست؛ چراکه این شهر در سه دوره تاریخی جایگاهی ویژه داشته است. چنین پیشینه‌ای بخشی از هویت فرهنگی اصفهان را شکل داده و این شهر همچنان جایگاه خود را حفظ کرده است.

اصفهان به کانون ملی گردشگری دانشجویی تبدیل می‌شود

دستیار ویژه استاندار اصفهان در گردشگری و امور بین‌الملل، در حاشیه آیین امضای تفاهم‌نامه همکاری استانداری اصفهان و سازمان امور دانشجویان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری گفت: اصفهان به‌عنوان اولین استان مجری این طرح، در مسیر تبدیل شدن به کانون ملی گردشگری دانشجویی قرار گرفته است و این همکاری می‌تواند زمینه آشنایی بیشتر دانشجویان با ظرفیت‌های تاریخی، فرهنگی، علمی و صنعتی کشور را فراهم کند.

مسعود نیک‌آئین افزود: هدف از این تفاهم‌نامه، فراتر از فراهم کردن فرصت سفر و تفریح برای دانشجویان است و می‌توان از این ظرفیت برای تقویت پیوند نسل جوان با هویت ایرانی ــ اسلامی، میراث تمدنی و ارزش‌های فرهنگی کشور استفاده کرد. در این رویکرد، سفر به فرصتی برای شناخت، یادگیری و افزایش نشاط اجتماعی تبدیل می‌شود. دستیار ویژه استاندار اصفهان در گردشگری و امور بین‌الملل با اشاره به برنامه‌های پیش‌بینی‌شده در این همکاری بیان کرد: بازدید از بناهای تاریخی، مراکز علمی و صنعتی، جلوه‌های هنر ایرانی ــ اسلامی و مراکز فناورانه، بخشی از برنامه‌های گردشگری دانشجویی خواهد بود. همچنین استفاده از ظرفیت رداکارت برای تسهیل دسترسی دانشجویان به خدمات گردشگری و اجرای اردوهای پیشرفت، زمینه آشنایی نزدیک‌تر آنان با توانمندی‌های علمی، فناوری و تولیدی کشور را فراهم می‌کند. نیک‌آئین با تأکید بر اهمیت گردشگری در ارتقای کیفیت زندگی دانشجویان اظهار کرد: این برنامه‌ها علاوه بر آشنایی دانشجویان با میراث تاریخی و فرهنگی ایران، می‌تواند فرصتی برای تجدید قوای روحی، فاصله گرفتن از فشارهای روزمره تحصیل و تقویت نشاط و امید در میان نسل جوان باشد. او تصریح کرد: گردشگری خلاق دانشجویی این امکان را فراهم می‌کند که میراث تاریخی به تجربه‌ای ملموس و آموزنده تبدیل شود و دانشجویان در جریان بازدیدها، ارتباط نزدیک‌تری با تاریخ، فرهنگ و هویت سرزمین خود برقرار کنند. دستیار ویژه استاندار اصفهان در گردشگری و امور بین‌الملل خاطرنشان کرد: اصفهان با برخورداری از ظرفیت‌های تاریخی، تمدنی، هنری، علمی و صنعتی، توانایی آن را دارد که به الگویی ملی در گردشگری دانشجویی تبدیل شود. این همکاری می‌تواند علاوه بر تقویت ارتباط دانشگاه با جامعه، زمینه پرورش نسلی آگاه‌تر به ریشه‌های هویتی و امیدوارتر به آینده کشور را فراهم کند.

درخشش شهرداری بهارستان در حوزه فرهنگی، اجتماعی و مدیریت بحران

اصفهان امروز: شهرداری بهارستان در دو حوزه فرهنگی و اجتماعی و مدیریت بحران، موفق به کسب رتبه نخست و مقام ممتاز در سطح استان اصفهان شد؛ دستاوردهایی که نقش مجموعه‌های تخصصی و مدیران بومی را در پیشبرد امور شهری برجسته می‌کند.

شهرداری بهارستان در دو حوزه فرهنگی و اجتماعی و مدیریت بحران، موفق به کسب رتبه نخست و مقام ممتاز در سطح استان اصفهان شد؛ دستاوردهایی که نقش مجموعه‌های تخصصی و مدیران بومی را در پیشبرد امور شهری برجسته می‌کند.

این موفقیت در شرایطی رقم خورد که معاونت فرهنگی شهرداری بهارستان به مدیریت حامد مرادیان، از ساکنان باسابقه این شهر است. همچنین شهرداری بهارستان در حوزه مدیریت بحران نیز به مقام ممتاز دست یافت. در این بخش، احسان یارمحمدی، معاون خدمات شهری، علیرضا خدابنده، مسئول ستاد مدیریت بحران و عباس کارپرداز، رئیس سازمان آتش‌نشانی، در کنار سایر نیروهای عملیاتی و پشتیبانی، در پیشبرد مأموریت‌های مرتبط نقش‌آفرینی می‌کنند.

صادق کاظمی، فعال رسانه‌ای و سردبیر پایگاه خبری بهارستان سلام، با اشاره به این دستاوردها، اعتماد به مدیران جوان و بومی را از ظرفیت‌های مهم توسعه شهر دانست و گفت: شناخت مسائل محلی، دلسوزی برای زادگاه و فراهم‌کردن فرصت مسئولیت‌پذیری برای نیروهای توانمند بومی می‌تواند به ارتقای عملکرد مدیریت شهری کمک کند.وی ضمن تبریک این موفقیت‌ها به محمد مهدی فردوسی،شهردار بهارستان از تلاش مجموعه‌های فرهنگی، اجتماعی و مدیریت بحران قدردانی کرد و پیشنهاد داد به پاس این دستاوردها، از مدیران و کارکنان مجموعه‌های موفق شهرداری به‌صورت ویژه تجلیل شود. به گفته وی، توجه به سرمایه‌های انسانی بومی و حمایت از مدیران توانمند می‌تواند زمینه‌ساز تداوم موفقیت‌ها و شتاب‌بخشی به روند توسعه بهارستان باشد.